

Af Brigitta R. Villumsen, projektsygeplejerske Ph.d., Regionshospitalet Holstebro, og medlem af PROPA Sundhedsudvalg

Ny patientskole for mænd i antihormonel behandling (medicinsk kastration) og deres partnere

I dag gøres der ikke meget i sygehusvæsenet for at ruste mænd og deres partnere til at håndtere livet med bivirkningerne til medicinsk kastrationsbehandling. En survey på de danske urologiske afdelinger i november 2019 afslørede, at kun to steder i landet afholdes patientskoler til denne gruppe af mænd med prostatakræft. Og dette tal har ikke ændret sig – endnu, for flere danske skoler er heldigvis under opbygning.

Inspiration fra Canada

I Canada har man udviklet en patientskole med det formål at ruste mænd og deres partnere til det liv, denne behandling og dens bivirkninger kan medføre. Skolen hedder The ADT Educational Program og har gennem en årrække vist sit værd med positive forskningsresultater samt opnåelsen af en innovationspris.

Skolen består af 1½ times klasseundervisning om behandlingen, bivirkninger og opnåelse af livsstilsændringer vedrørende kost og motion. Desuden undervises i, hvorledes man opnår mental sundhed og afbalanceret psyke, samt hvorledes man håndterer intimitet og seksualitet, da behandlingen medfører impotens og nedsat sexlyst. Skolen har

desuden et online program www.lifeonad.com.

Som et supplement til skolen er ligeledes udgivet en bog som hedder "Androgen Deprivation Therapy – an essential guide to prostate cancer patients and their loved ones". Bogen har været læst af en række danske prostatakræft-ramte mænd med gode engelskkundskaber og er blevet rost for at give viden, som de gerne ville have haft, da de startede på behandlingen. Desuden vil det være en meget stor fordel, hvis sundhedspersonale, der arbejder med disse mænd og deres partnere også læser bogen, da den er en øjenåbner! I foråret 2021 udkom bogen i en europæisk version men dog stadigvæk på engelsk.

Den danske model

I efteråret 2019 var jeg på studierejse til Canada for at blive oplært i den canadiske patientskole med henblik på at kunne indføre den i Danmark og måske udbrede den videre i Europa. Men så kom Corona... Ventetiden er blevet brugt på at fintænke skolen og tilpasse den danske forhold, så den nu har elementerne fra den canadiske skole men sat ind i en dansk sammenhæng. Det vil sige, at rådgivere

Brigitta R. Villumsen, projektsygeplejerske Ph.d., Regionshospitalet Holstebro

fra Kræftrådgivningen, en spiller fra FC Prostata og en regionsformand fra PROPA hver har 20 min. oplæg under klasseundervisningen for at fortælle om deres tilbud. Disse oplæg findes ikke på de eksisterende danske patientskoler.

Bogen vil desuden blive udleveret til de mænd og partnere, der ønsker det. Der udleveres danske pjecer om behandlingen, kost og motion til alle mænd og partnere. Udviklingen af en app er desuden på tale.

For at vurdere tilfredsheden og effekten af skolen, gennemføres en spørgeskemaundersøgelse blandt alle deltagere.

Patientskolen opstarter i januar 2022 i Kræftrådgivningens lokaler på Nørngaards Alle 10, 7400 Herning og forventes at blive afholdt hver 6. tirsdag og tilbydes mænd, der opstarter i medicinsk kastrationsbehandling på Urinvejskirurgisk afdeling Regionshospitalet Holstebro og Viborg.

Skolen kører som et projekt i et år og finansieres af fondsmidler, hvorefter det forventes, at den kan indgå som en fast del af driften og behandlingen på de to sygehuse. •

Aktører i patientskolen

